

[Ve Škodovce se pracovat může, tak proč ne v restauraci? Úředníci? Ti sedí doma. Čekají nás velké změny](#)

- CZ24 News | 13. ledna 2021

ČESKO: Skončila doba blahobytu a odzvonilo řadě ekonomických principů, které jsme pokládali za automatické. Podle Libora Lukáše z hnutí Trikolóra se pandemie covid-19 stane milníkem, který v mnohém překreslí globální ekonomické prostředí. Hovoří nejen o tom, proč bychom měli oprášit myšlenky legendárních podnikatelů Tomáše a Jana Antonína Bati. Bývalého hejtmana Zlínského kraje jsme se také ptali na boj s pandemií, očkování, ale také na řešení problémů s pomalou a drahou výstavbou dálnic.

Pandemie koronaviru v minulém roce ochromila celý svět. Mohli jsme být podle vás na tuto krizi lépe připraveni? A pokud ano, v čem vidíte, že se stala největší chyba?

S odstupem času lze vždycky říct, že jsme se jako lidstvo mohli lépe připravit na to či ono. V reálném životě to však už tak jednoduché není a denní starosti jsou pro nás možná důležitější než překotný strach o vlastní, vzdálenou budoucnost. Elitám na všech úrovních bych určitě vytknul nízkou míru zájmu o krizovou infrastrukturu a také to, že systematicky nedefinují a nenacvičují různorodé nepředvídatelné situace, které nás mohou potkat. Má to samozřejmě dopad i do oblasti vzdělávání. Za mých mladých let existovala tzv. branná výchova a nemyslím si, že to byl zbytečný komunistický výmysl. Něco jsme se v této oblasti naučili – třeba jak poskytnout umělé dýchání či jak si nasadit masku nebo ochrannou pláštěnku. Platí tedy, že vždy můžeme být připraveni lépe a důkladněji, tedy i na dobu pandemie.

Opatření proti šíření covidu-19 vehnala celosvětovou ekonomiku do bezprecedentních hospodářských problémů. Jaké dopady očekáváte? Vidíte vůbec šanci, že se z těchto ekonomických problémů někdy vymotáme? Nebude to pouze za cenu v budoucnu jen těžko řešitelného, extrémního zadlužení veřejných rozpočtů?

Já považuji současnou pandemii za dosažení vrcholu pro vyspělou západní civilizaci. Doba blahobytu

zkrátka končí, globálně propojená ekonomika se bude transformovat na lokální (ostrovní) ekonomiku, a v této nové soutěži budou úspěšní jen ti, kteří to dnes rychle pochopí a dokážou se oprostit od dosavadních zajetých ekonomických i společenských dogmat. Své tvrzení dokumentují úspěšným příběhem firmy Baťa, která v době I. republiky dokázala vytvořit lokální úspěšné ekonomické ostrovy, a to nejen v tehdejší Československu, ale také v mnoha dalších zemích světa. Jejich mottem však nebyl jen byznys. V těchto prosperujících ostrůvcích vytvářeli pro lidi kromě práce také bydlení, zdravotní a sociální služby, kulturu, vzdělávání atd. Jednalo se tedy o export budování ucelených městských systémů. Fungovalo to skvěle, tak proč by taková filozofie budování světa nemohla fungovat i po sto letech. Samozřejmě v jiných podmínkách a za jiných východisek. Nakonec vidíme, že Edisonova žárovka svítí dodnes a nikdo netvrdí, že je přežitkem doby. Zkrátka čekají nás velké věci a velké změny, jsem o tom přesvědčen, protože současné dluhy nás jednou doženou.

Většina zemí světa přistoupila k různorodým formám lockdownů, které jsou pak následně kompenzovány opět rozdílnými formami pomoci národních vlád vůči postiženým průmyslovým odvětvím. Je to podle vás správná cesta? Pomáhá lockdown účinně v pandemii čelit šíření nákazy?

Nejsem si tím jistý, příroda si prostě jede svým vlastním stylem bez ohledu na přání či počínání lidstva. Jestliže naším největším problémem je přehlcení zdravotního systému a vyšší úmrtnost v kategorii občanů 65+ let, tak bych se soustředil především tímto směrem a preferoval ochranu jak našich zdravotníků, tak i seniorů, kterých je cca 2,5 milionu. Prozatím nikdo vědecky neprokázal, že by zákazy, regulace a omezování svobod, neboli „lockdown“, něčemu zabránil. To jen tak vypadá mediálně, ale to je vše. V této souvislosti vidím současně velkou propast mezi soukromým a veřejným sektorem. V soukromých firmách se dnes zaměstnanci strachují o práci a peníze, naopak ve veřejném sektoru mají jistotu 100 procent platu, sedí doma na home office, a jsou v zásadě v klidu. Vidím to a slyším denně, že se nůžky mezi veřejným a soukromým prostorem rozevřely, což není dobře. V době krize musí spolu všechny kategorie dýchat společně. Nikdo nesmí být zvýhodňován, jelikož to vytváří nerovnost a také nedůvěru v demokratické instituce.

Právě uzavírání obchodů, restaurací, kultury, sportovišť apod. je asi nejčastějším terčem nejrozdílnější kritiky. Bylo možné čelit šíření covidu-19 i bez těchto opatření? Často se mluvilo také o diskriminaci „malých“ před „velkými“ či o nesmyslnosti např. uzavírání skiareálů. Jak to vidíte vy?

Částečně na to odpovídám už v předcházející otázce a nyní to řeknu zcela natvrdo. Nevidím žádný rozdíl mezi zaměstnancem restaurace či skiareálu a zaměstnancem „Škodovky“ či Barum Continental. Všichni by měli mít rovné postavení v rámci společenské dělby práce. Bohužel tento princip byl pandemií porušen, protože jedni do práce smí a druzí nesmí. Takový je současný stav a já jej nepovažuji za akceptovatelný. Když všichni, tak všichni.

Cestou z této krize má být očkování. Jste jeho zastáncem? Jak se díváte na diskusi kolem povinnosti či dobrovolnosti očkování proti covidu-19?

V této otázce stojím na straně zastánců dobrovolného očkování. Jiná cesta asi ze současné situace není. Z historie je jednoznačné, že moderní medicína vymýtila celou řadu nemocí jen díky vynalezeným vakcínám a plošnému očkování.

S očkováním vyvstalo také mnoho otázek, které se týkají následných vládních omezení. Mluví se třeba o tom, že na hromadné akce, do zahraniční nebo dokonce restaurace, by mohl pouze ten, kdo projde očkováním nebo se prokáže negativním testem. Jak hodnotíte tyto návrhy?

V úvodní fázi to tak asi bude muset být, ale toto období bude krátké. Očekávám, že v průběhu letošního roku budou taková opatření zavedena, a také v jeho průběhu skončí. Nakonec už dnes musíte mít při nástupu do letadla, popř. sportovci při vstupu na stadion PCR test a funguje to. Takže to chápu jako „dočasné“ opatření. Divoké nápady odpůrků všeobecného „očkování“, tzv. „biomatek“, považuji za naprosto scestné. Dobrovolnost v očkování však musí být jeho základním parametrem.

Jste bývalý hejtman Zlínského kraje. Právě hejtmani a krajské úřady mají podle aktuálních zpráv sehrávat důležitou roli v očkovací strategii a schopnosti ČR co nejrychleji proočkovat takovou část populace, abychom se mohli vrátit k normálnímu životu. Jak byste ze svých zkušeností postupoval dnes vy?

Líbí se mi názory a postoje nového jihočeského hejtmana Martina Kuby. Přišel s vlastním návrhem organizace očkování a chce zajistit pro občany svého kraje očkování v co nejkratším čase, bez ohledu na řeči všech vládních představitelů. Určitě bych tedy ve spolupráci s lékaři, hygieniky, policií, hasiči a starosty třinácti pověřených obcí připravil a realizoval krajský akční plán očkování.

Dlouhodobě se zabýváte také budováním dálnic, jste zakladatelem a předsedou Sdružení pro rozvoj dopravní infrastruktury na Moravě. Proto se chci zeptat, jestli v ekonomické covid-krizi nevidíte hrozbu zastavení veškerých či většiny investic do dálnic a silnic, neboť jde o investice z veřejných rozpočtů, které budou teď zažívat velmi chudé roky?

Doufám, že tomu tak nebude. Naopak v době hospodářské krize je důležité investovat peníze do veřejné infrastruktury. Věřím tedy, že v brzké době rozjedeme výstavbu dálnice D49 Hulín-Fryšták i dálnici D55 Staré Město-Moravský Písek, a že se také podaří zahájit poslední úsek dálnice v okolí Přerova, tj. D1 Říkovice-Přerov. Věřím také, že dojde brzy k realizaci modernizace a elektrizace trati Otrokovice-Zlín-Vizovice i mnoha dalších pro kraj důležitých infrastrukturních projektů. Peníze, investované do dopravní infrastruktury, jsou výbornou investicí do naší budoucnosti. O tom jsem přesvědčen.

Problematika budování dálnic je vždy spojena s obřími investicemi a často terčem kritiky, že v ČR stavíme dálnice nejen nejdražší v Evropě, ale také nejpomaleji. Proč si podle vás ČR drží toto smutné prvenství?

Hlavní vliv na cenu stavby má její technické řešení. Myslím si, že pokud by nebylo mnohých přehnaných požadavků ze stran účastníků stavebních řízení či ekologických aktivistů, stavělo by se u nás levněji. Např. máme mnoho mimoúrovňových křižovatek či přechodů pro divokou zvěř, tzv. ekoduktů, které stavbu dálnic prodražují. Pro zajímavost uvedu příklad, týkající se dálnice D55 v oblasti Bzenecké Dobravy, kde ekologičtí aktivisté v rovinatém terénu požadovali vybudování tunelu v délce cca 6 kilometrů, aby zde nedocházelo ke střetu vozidel s chráněným ptactvem (skřivan lesní a lelek lesní). To, že takový technický požadavek stavbu prodrazí o miliardy, bohužel tito lidé neřeší. Doufám, že v tomto případě nakonec zvítězí zdravý rozum a tento přemrštěný požadavek, patřící do kategorie obstrukce, se realizovat nebude. Připomínám, že jsme na 154. místě v rámci světa co do délky času, potřebného k získání stavebního povolení. To je další naprosto nepřijatelný princip, zaujímáme úroveň států, jako je Honduras či Pobřeží Slonoviny. To, že bychom mohli stavět mnohem rychleji, je zcela zřejmé, musíme však nejdříve změnit naše vlastní pravidla.

Kromě nedostatku peněz vždy brzdili výstavbu dálnic především ekologičtí aktivisté. Na Moravě s tím máte mnohé zkušenosti. V případě D49 v úseku mezi Holešovem a Fryštákem trvalo vydání dříve zrušeného stavebního povolení více než 10 let. Co by se podle vás mělo změnit v této oblasti?

Měly by se změnit především špatné zákony, které takou situaci aktivistům umožňují. Stát by měl být za této situace mnohem silnější a musí tahat za delší konec pomyslného provazu. Ekologisté nemohou donekonečna blokovat rozvoj a konkurenceschopnost českých regionů, je to ostudou pro všechny funkcionáře i volené zástupce na všech úrovních. Musíme tento nepřijatelný stav změnit. Pro zajímavost uvádím, že předmětné stavební povolení na stavbu dálnice D49 čítá 288 stran formátu A4! To také není normální a spíše nám to připomíná románové čtení, nikoliv jednoznačné státní rozhodnutí pro prioritní stavbu české dopravní infrastruktury. Tuto dálnici prosazoval již před sto lety J. A. Baťa, a popsal ji v knize „Budujeme stát pro 40 000 000 lidí“. Ani sto let nám však nestačilo k realizaci této vize, a z toho nemám vůbec dobrý pocit.

Zdroj: <https://www.parlamentnilisty.cz>